

6. Baggeren en herprofilieren van wateren (onderhoud)

6.1 Inleiding

Dit ecologisch werkprotocol 'Baggeren van wateren (onderhoud) en herprofilieren' is de uitwerking van waterschap Aa en Maas van de gedragscode Soortenbescherming van de waterschappen (Unie van waterschappen, 18 maart 2025) voor bestendig beheer en onderhoud (§ 2.3.4 gedragscode). Het betreft de voorzorgsmaatregelen op locaties met beschermde soorten voor genoemde werkzaamheden in het betreffende seizoen voor het hele werkgebied van waterschap Aa en Maas. De voorzorgsmaatregelen in dit ecologisch werkprotocol zijn erop gericht om eventuele negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de betreffende beschermde soorten te voorkomen. Door de uitvoering te laten plaatsvinden volgens dit ecologisch werkprotocol worden negatieve gevolgen voor beschermde planten en dieren voorkomen dan wel tot een minimum beperkt ⁴.

6.2 Toepassing

Dit ecologisch werkprotocol is van toepassing op de volgende handelingen:
<ul style="list-style-type: none">• Onderhoudsbaggeren van wateren, zoals:<ul style="list-style-type: none">○ cyclisch baggeren (op diepte houden) van watergangen t.b.v. wateraanvoer en -afvoer en waterkwaliteit○ het verwijderen van zandkoppen in de watergang○ het uitbaggeren van zandvangen○ het baggeren van poelen, waterbuffers en bergingsvoorzieningen○ herstel waterprofiel (het terugbrengen van bodemhoogte en/of taluds naar de oorspronkelijke maten zoals die zijn vastgelegd in de legger)○ herprofilieren van oevers en bodems voor zover gericht op het handhaven van de bestaande situatie○ blad scheppen (verwijdering bladafval van de bodem)
Handelingen die niet onder dit ecologisch werkprotocol vallen:
<ul style="list-style-type: none">• grootschalig incidenteel of achterstallig onderhoud• herprofilering van oevers en bodems (voor zover niet gericht op het handhaven van de bestaande situatie)• aanleg en verwijderen helofytenfilter• aanleg natuurvriendelijke oevers

Wanneer voorafgaand aan bagger- en/of herprofileringswerkzaamheden de watergang of waterpartij eerst gemaaid moet worden, of werkzaamheden aan houtige beplantingen moeten worden uitgevoerd, moet dit volgens respectievelijk de ecologische werkprotocollen 'Schonen en maaien van wateren' en 'Snoeien en dunnen van houtige beplantingen' worden uitgevoerd.

⁴ Tegelijkertijd is het goed te beseffen dat ook het achterwege laten van bestendig beheer en onderhoud een negatief effect kan hebben op de instandhouding van bestaande leefgebieden van beschermde soorten.

6.3 Aanwezigheid beschermde soorten tijdens baggeren/herprofilieren

In onderstaande tabel zijn de beschermde soorten opgenomen, waar het baggeren en herprofilieren mogelijk een effect op heeft binnen het beheergebied van waterschap Aa en Maas. Een kruisje geeft aan dat de beschrijving van toepassing is op de betreffende soortgroep.

Soortgroep	Soort	Vrijgesteld Noord Brabant	provincie	Habitatbenadering	Habitatbenadering + soortspecifieke maatregel	Soortspecifieke maatregel bij toepassing niet habitatbenadering
Vogels	Het gaat hierbij met name om vogels die broeden op of aan het water (meerkoet, fuut, knobbelzwaan, waterhoen, etc.) en op taluds (grondbroeders zoals graspieper, patrijs en weidevogels). Ook dicht langs het water, in riet, struwelen en bomen broedt nog een groot aantal soorten.				x	x
Zoogdieren	Bever, otter, das				x	x
	Waterspitsmuis				x	x
Vissen	Grote modderkruiper				x	x
Amfibieën	Boomkikker, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, vinpootsalamander			x		x
	Kamsalamander, alpenwatersalamander, knoflookpad				x	x
	Bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, bastaard kikker	x				
Planten	Drijvende waterweegbree, kruipende moerasscherm				x	x
Libellen	Gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel, beekrombout, bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer				x	x
Vlinders	Aardbeivlinder, kommvlinder, spiegeldikkopje, veldparelmoervlinder, teunisbloempijlstaart, pimperlblauwtje, donker pimperlblauwtje, veenbesblauwtje, zilveren maan.			x		x
Overige ongewervelden	Platte schijfhoren				x	x
	Gestreepte waterroofkever				x	x

6.4 Strategie 1; Toepassen habitatbenadering

Zoals in § 3.2 beschreven zijn er twee strategieën. De eerste strategie (voorkeur) is de habitatbenadering: het beheer is primair gericht op het behouden van het leefgebied van soorten. Als er beschermde soorten aanwezig zijn, blijft de habitatbenadering het uitgangspunt, maar wordt deze zo nodig aangevuld met soortspecifieke maatregelen om schade aan individuen of voortplantingsplaatsen te voorkomen.

De tweede strategie is de volledig soortgerichte benadering. Deze wordt toegepast wanneer de habitatbenadering niet uitvoerbaar is vanwege de primaire waterschapstaak zoals waterveiligheid of peilbeheer. In dat geval staat het voorkomen van schade aan beschermde soorten centraal en gelden er strengere soortgerichte maatregelen.

In dit hoofdstuk wordt de habitatbenadering beschreven en welke maatregelen worden genomen om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan wel te beperken. Hier wordt invulling aan gegeven, door ten behoeve van (beschermde) soorten een belangrijk deel van de vegetatie en waterbodem in het natte profiel te sparen.

6.4.1 Natte profiel

Baggeren/herprofilieren gebeurt in het natte profiel (het watervoerende deel) van een watergang. De habitatbenadering in dit ecologisch werkprotocol is van toepassing:

- Onderwatertalud: de schuin aflopende bodem vanaf de waterlijn tot aan het doorstroomprofiel
- Snor: de onderwater- en moerasvegetatie die groeit op het deel van het onderwatertalud dat grenst aan het droge talud en het doorstroomprofiel
- Doorstroomprofiel: het diepste deel van de watergang met vaak een min of meer horizontale bodem

Voor het baggeren/herprofilieren zijn er verschillende opties, afhankelijk van de breedte van de watergang.

Smalle watergang (< 1 meter op de waterlijn)

Er mag jaarrond worden gewerkt onder de volgende voorwaarden:

- Spaar indien mogelijk minimaal 25% van het oppervlak van de waterbodem. Binnen waterschap Aa en Maas is het gebruikelijk om 25% langs de oevers te sparen ook vanwege het behoud van de stabiliteit van het talud. Bij volgende baggerbeurten kunnen andere delen worden gespaard, zodat de watergang aan de noodzakelijke maatvoering blijft voldoen en beschermde soorten kunnen vluchten en de wel gebaggerde delen opnieuw bevolken

Gemiddelde watergang en brede watergang (resp. 1 tot 4 meter en > 4 meter op de waterlijn)

Er mag jaarrond worden gewerkt onder de volgende voorwaarden:

- Spaar minimaal 25% van de vegetatie in het natte profiel. Bij volgende baggerbeurten kunnen andere delen worden gespaard, zodat de watergang aan de noodzakelijke maatvoering blijft voldoen en beschermde soorten kunnen vluchten en de wel gebaggerde delen opnieuw bevolken
- Spaar minimaal 25% van het oppervlak van de waterbodem

Poelen en vlakvormige wateren

- Bagger niet meer dan 50% van de waterbodem die van belang zijn voor beschermde amfibieën
- Bagger bij een reeks van poelen de poelen niet tegelijk in één jaar, maar verspreid over meerdere jaren, waarbij poelen worden 'overgeslagen'

6.4.2 Soortgebonden maatregelen bij het toepassen van de habitatbenadering

Ondanks de habitatbenadering zijn voor enkele beschermde soorten toch soortgebonden maatregelen van toepassing. Hieronder is per soort(groep) beschreven wat deze soortgebonden maatregelen zijn. Hierin zijn alleen de beschermde soorten opgenomen die ook daadwerkelijk voorkomen binnen het beheergebied van waterschap Aa en Maas.

Vogels

Uitgangspunt is dat bagger- en herprofileringswerkzaamheden altijd in periode 1 en periode 6 worden uitgevoerd. Dit is buiten de kwetsbare periode waarin de meeste vogels broeden.

Algemene maatregelen altijd van toepassing

- Werk bij voorkeur buiten de kwetsbare periode
- De Omgevingswet kent géén standaardperiode voor het broedseizoen. Zwaartepunt van het broedseizoen ligt tussen 15 maart en 15 juli. Alleen rekening houden met deze periode indien er sprake is van (een) broedgeval(len)
- Het uitvoerend personeel dient te allen tijde te letten op alarmerende vogels en hun nesten. Bij constatering van in gebruik zijnde nesten, wordt een beschermingszone van minimaal 10 meter rondom het nest gehanteerd

waarbinnen geen werkzaamheden worden uitgevoerd. De locatie van het nest wordt in het veld gemarkeerd en op kaart vastgelegd. De markering wordt direct na de werkzaamheden verwijderd om vermijdbare predatie door kraaien of vossen te voorkomen

Wanneer er toch in de kwetsbare periode gewerkt moet worden gelden de volgende maatregelen:

- Bij werkzaamheden binnen de kwetsbare periode is ten alle tijde een locatie bezoek nodig
- Tijdens een locatiebezoek wordt door de ecologisch deskundige vastgelegd op welke wijze de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Een locatiebezoek dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige of een andere medewerker onder aansturing van een ecologisch deskundige, waarbij deze medewerkers:
 - tenminste een certificaat flora en fauna categorie 1 of 2; en goede kennis van de voorgeschreven maatregelen in het ecologisch werkprotocol; en
 - aantoonbare ervaring met het herkennen van de soorten waarvoor zij worden ingezet hebben
 - De resultaten dienen in een daartoe opgesteld specifiek document te worden vastgelegd en daarnaast opgenomen te worden in de NDFF
- Alleen de locaties die op kaart zijn aangeduid met geschikt habitat voor broedvogels, worden fysiek in het veld gecontroleerd op aanwezigheid van nesten
- Voor het opsporen van nesten van broedende vogels in de taluds moet het locatiebezoek kort (maximaal 3 dagen van te voren) voor het daadwerkelijk uitvoeren van het maaionderhoud worden uitgevoerd. Hierbij wordt de locatie vanaf het onderhoudspad vóórgelopen. De voorloper markeert een straal van 10 meter rondom het nest en legt deze vast in de StudioGo app, zodat de machinist de locatie van het nest kan zien. De machinist spaart 10 meter rondom het nest (binnen de markering) de begroeiing van het talud en haalt daarbij de markering meteen weer weg
- Het opsporen van nesten op werkpaden en het water mag door de machinist vanaf de onderhoudsmachine worden gedaan, omdat deze een beter zicht heeft op deze nesten. De machinist legt de locatie van deze nesten eveneens vast in de StudioGo app
- Broedende vogels, in gebruik zijnde nesten (vanaf het moment van nestbouw t/m de periode van het nest als rustplaats voor pullen) en aanwezige eieren mogen niet worden verstoord en dienen te worden gespaard. Ook buiten het reguliere broedseizoen
- Als uitzondering op bovenstaande, mogen in gebruik zijnde nesten van uitsluitend meerkoeten uit de gevarenzone van de werkzaamheden worden geplaatst door of na instructie van een ecologisch deskundige als de werkzaamheden vanuit waterstaatsbelang nodig zijn en er geen geschiktere alternatieve oplossingen zijn. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan in gebruik zijnde nesten voor krooshekken en duikers
- Markeer actieve nesten (mag digitaal) en rond het nest moet rondom minimaal 10 meter vegetatie met voor nestvlinders voldoende dekking en foerageermogelijkheden worden gespaard. Indien het een fysieke markering betreft wordt deze direct na het maaien verwijderd
- Vogels met voldoende flexibiliteit om zich elders te vestigen als de broedplaats verloren is gegaan (cat. 5 bijlage 4; zoals de oeverwaluw) zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, mits deze vogels in de directe omgeving een nieuw nest kunnen maken. Wanneer er in de omgeving onvoldoende nestgelegenheid is, zijn deze nesten wel beschermd. Dit ter beoordeling door een ecologisch deskundige. Dit maatwerkadvies wordt gedocumenteerd en gearchiveerd

Géén locatiebezoek noodzakelijk

- Een locatiebezoek is niet nodig als er geen risico is dat er verbodsbepalingen worden overtreden. Dat is het geval als het habitat ongeschikt is, of ongeschikt is gehouden, voor broedende vogels
- Bij toepassing van de habitatbenadering is geen locatiebezoek nodig als broedgevallen kunnen worden uitgesloten op basis van:
 - Bij aanwezigheid van veel verstoring, waardoor broedgevallen van vogels kunnen worden uitgesloten. Zo broeden vogels niet op een grazig/kruidig talud binnen 3 meter van een druk fiets- of wandelpad en of openbare weg

- Op steile taluds (taludhelling van 1:2 of steiler). Vogels zoeken stabiele en veilige broedlocaties. Taluds van 1:2 of steiler zijn te schuin om eieren stabiel in een nest te laten liggen. Groot risico dat deze weggrollen. Daarom kiezen vogels deze steile taluds niet als broedlocatie. Voorlopen is daarom niet zinvol. Uitzondering zijn holenbroeders zoals oeverzwaluw. Bij aanwezigheid van deze soorten moet het betreffende maaiwerk worden overgeslagen
- Als vanwege habitatgeschiktheid broedgevallen zijn uit te sluiten, bijvoorbeeld voor rietvogels: rietkragen van < 1 meter of rietkragen die zo open zijn dat je er doorheen kan kijken (jonger dan 2 jaar)
- Bij gazonbeheer

Juridisch beschermde zoogdieren

Bever, das en otter

- Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd in het essentiële leefgebied van bever en otter. Een ecologisch deskundige stelt vast wat het essentieel leefgebied is
- Bij rust- en voortplantingsplaatsen werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode:
 - Bever; mei t/m augustus
 - Otter; april t/m augustus
- De kwetsbare periode van de das is van december tot en met juni. Dit valt samen met de voorkeursperiode 1 waarin bagger- en herprofilingswerkzaamheden worden uitgevoerd. Dit betekent dat bagger- en herprofilingswerkzaamheden in de directe omgeving (< 50 meter van de ingang van het hol) in periode 6 worden uitgevoerd en een ecologisch deskundige het terrein vrij moet geven voor dat gestart kan worden met de werkzaamheden wanneer in december gewerkt wordt
- Ecologisch deskundige bepaald de beschermingszone en aanpak op basis van behoud functionaliteit
- Niet werken:
 - Vanaf oever waarin hol of burcht zich bevindt, in de periode net voor en na de zonsondergang dan wel zonsopkomst
 - Met ijs op het water
- Voer beheer uit met behoud van leefomgeving:
 - Werk gefaseerd in tijd en ruimte
 - Behoud essentiële foerageerlocaties
 - Werk overdag
 - Werkzaamheden binnen de beschermingszone (20 meter) zijn toegestaan:
 - Buiten kwetsbare periode en er met handkracht wordt gewerkt
 - Als het voorbijgaande maai- of schoonbewegingen zijn op het water of aan de andere zijde van het water
 - Binnen de kwetsbare periode alleen met onderbouwing van ecologisch deskundige dat er geen versturende werking optreedt

Waterspitsmuis

- Deponeer baggerslib niet in de leefgebieden van de waterspitsmuis, maar bijvoorbeeld op of tegen het onderhoudspad
- Voorkom vertroebeling van het water

Juridisch beschermde amfibieën

- De voorkeursperiode is september t/m oktober
- Bij soorten die niet overwinteren in het water zoals heikikker, kamsalamander en rugstreeppad is dat september t/m maart
- Werk in een uniek, geïsoleerd voortplantingsgebied (zoals een poel) dat niet in directe verbinding staat met ander oppervlaktewater middels Desinfectie Protocol Veldwerk RAVON om mogelijke verspreiding van desastreuze ziektes en schimmels binnen populaties te voorkomen. Lijnvormige A-watergangen die door het

waterschap worden onderhouden zijn op het moment dat ze vis bevatten geen essentieel leefgebied voor beschermde amfibieën. Hier is toepassing van het desinfectie protocol niet aan de orde

Aanvullend voor poelen en vlakvormige wateren

- Bagger niet meer dan 50% van de waterbodem die van belang zijn voor beschermde amfibieën
- Loop de baggerspecie direct na op amfibieën en voer de baggerspecie vervolgens af
- Zet vissen niet terug in de poel, maar in aangrenzend water of, als dit niet geschikt is, op groter water
- Bagger bij een reeks van poelen de poelen niet tegelijk in één jaar, maar verspreid over meerdere jaren, waarbij poelen worden 'overgeslagen'

Alpenwatersalamander, kamsalamander en knoflookpad

Voorkeursoptie

Bagger buiten de kwetsbare periode in essentieel leefgebied:

- De kwetsbare perioden zijn de voortplantings- en overwinteringsperiode van november t/m augustus. De voorkeursperiode is september - oktober. De exacte periode dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige
- Bij soorten die niet overwinteren in het water zoals heikikker, kamsalamander en rugstreeppad geldt enkel de voortplantingsperiode als kwetsbare periode. De voortplantingsperiode is van april t/m augustus

Optie 2

Voer werkzaamheden gefaseerd uit in geval van aantoonbare noodzaak (bv. om de doorstroming veilig te stellen) in essentieel leefgebied van amfibieën in de kwetsbare periode: de ecologische deskundige onderbouwd de noodzaak goed en documenteert en archiveert dit.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden geldt:

- Bewerk maximaal 50% per jaar met behoud van voortplantingsplaatsen. Als uitgangspunt geldt: behoud van structuurvariatie (dichte begroeiing met schuilplaatsen en open/kale plekken voor zonnen)

Knoflookpad

LET OP: voor deze zeer zeldzame soort geldt een informatieplicht. Minimaal één week voor het uitvoeren van een onder deze gedragscode vallende maatregel dient het bevoegd gezag (de omgevingsdienst) per mail te worden geïnformeerd. De mail dient minimaal 5 jaar te worden bewaard.

Tevens geldt voor deze zeer zeldzame soort:

- Advies en coördinatie door een ecologisch deskundige
- Bagger buiten de periode januari t/m juni met voorkeursperiode september t/m december
- Ontsmet voor aanvang van alle soorten werkzaamheden de schalen van de knijperbak, en ander toe te passen materiaal, met een effectief middel. Dit dient bij iedere locatie opnieuw te worden aangebracht zodat er geen bacteriën kunnen worden overgebracht tussen de verschillende locaties

Juridisch beschermde vissen

Grote modderkruiper

- Verspreidt waterplanten en bagger op de kant. Plaats meegekomen vissen direct terug in het water
- Er vinden geen werkzaamheden plaats bij watertemperaturen onder de 5 en boven de 20 graden Celsius.
- In hotspots van de grote modderkruiper nalopen conform de kaartlagenmethode (§3.4. gedragscode):
 - Geef op een kaart aan waar de hotspots van de grote modderkruiper zijn in Aa en Maas gebied en waar moet worden nagelopen. De onderzoeksverplichting is beschreven in bijlage 9 van de gedragscode
 - Geef aan waar nalopen niet nodig is, omdat al maatregelen worden genomen die voorkomen dat de grote modderkruiper op het droge terecht komen. Bijvoorbeeld het baggeren van diepe sloten in een periode dat vrijwel alle exemplaren van bedoelde soorten in ondiepere zijsloten of in de snor zitten

- Indien nalopen niet verplicht is, onderbouwt een ecologisch deskundige dit en legt dit vast
- Indien nalopen wel verplicht is dan wordt vastgelegd op welke wijze dit uitgevoerd dient te worden. Nalopen dient uitgevoerd te worden onder aansturing van een ecologisch deskundige. De resultaten dienen in een daartoe opgesteld specifiek document te worden vastgelegd en eventuele waarnemingen dienen opgenomen te worden in de NDFF

Juridisch beschermde libellen

Algemeen > Gewone bronlibel en bosbeekjuffer

- Werk gefaseerd in het leefgebied van beschermde libellen. Spaar jaarlijks de voor de betreffende soorten belangrijkste delen van de onderwatervegetatie en/of van de waterbodem. Dit ter beoordeling aan een ecologisch deskundige
- Behoud structurelementen en een verscheidenheid aan verlandingsstadia zoals waterplanten, riet en ruigte en een flauw oevertalud. In het leefgebied van beschermde libellensoorten ten minste 25% van de oevervegetatie laten
- Een ecologisch deskundige moet de relevante elementen voor de betreffende soort vooraf concreet maken en documenteren en archiveren. Deze elementen moeten worden behouden door gefaseerd te werken. Ten minste 25% van de relevante structurelementen in het leefgebied van de lokale populatie mag niet worden aangetast
- Minimaal 50% van de onderwatervegetatie en de waterbodem jaarlijks sparen. Bij aantoonbare noodzaak (met wettelijk belang en alternatievenafweging) is het mogelijk hiervan af te wijken. De noodzaak hiertoe dient door een ecologisch deskundige goed onderbouwd gedocumenteerd en gearhiveerd

Bosbeekjuffer

Voor de bosbeekjuffer is voldoende schaduw en zuurstofrijk stromend water van essentieel belang. In het leefgebied moet bij baggerwerkzaamheden ten minste 50% van de bagger aanwezig blijven, elke keer een andere 50%

Gewone bronlibel

LET OP: voor deze zeer zeldzame soorten geldt een informatieplicht. Minimaal één week voor het uitvoeren van een onder deze gedragscode vallende maatregel dient het bevoegd gezag (de Omgevingsdienst) per mail te worden geïnformeerd. De mail dient minimaal 5 jaar te worden bewaard.

Voor het uitvoeren van werkzaamheden geldt:

- Advies en coördinatie door een ecologisch deskundige
- Bagger/herprofileer zo mogelijk niet
- Indien baggeren/herprofilieren noodzakelijk is dan tussen 1 oktober en 1 december. Spaar minimaal 50% van de vegetatie en van de waterbodem

Gestreepte waterroofkever

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden geldt:

- Baggeren/herprofilieren in september – oktober

Platte schijfhoren

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden geldt:

- Ontzie bij werkzaamheden de locaties met waterplanten met individuen van platte schijfhoren
- Beoordeel voorafgaand aan de baggerwerkzaamheden of de uitvoering hiervan in betreffende watergang noodzakelijk is. Beheer en onderhoud dient gericht te zijn op behoud van de soort en dan met name gericht op het duurzaam behoud van de onderwatervegetatie en op de kwaliteit daarvan. Tevens dient de kwaliteit van de watersamenstelling te worden gewaarborgd
- Voer de werkzaamheden gefaseerd uit waarbij minimaal 50% per jaar van de watervegetatie en waterbodem gespaard blijft. Hierbij ook de waardevolle locaties (waterplanten met eieren of individuen) ontzien. Bij aantoonbare noodzaak (met wettelijk belang en alternatievenafweging) is het mogelijk hiervan af te wijken. De noodzaak hiertoe dient door een ecologisch deskundige goed onderbouwd te worden gedocumenteerd en gearhiveerd

Juridisch beschermde planten

Drijvende waterweegbree

Voor het uitvoeren van werkzaamheden geldt:

- Stem het beheer op groeiplaatsen van beschermde soorten af op de betreffende soorten. Van belang is te voorkomen dat planten met wortel en al uit de waterbodem worden getrokken
- Ontzie bij werkzaamheden exemplaren van de soort zo veel als mogelijk. Voer de werkzaamheden gefaseerd uit handhaaf minimaal 50% per jaar
- Overleg bij baggerwerkzaamheden met een ecologisch deskundige hoe het gevoerde beheer moet worden afgestemd op (abiotische factoren van) beschermde plantensoorten

Kruipend moerasscherm

Voor het uitvoeren van werkzaamheden geldt:

- Stem het beheer op groeiplaatsen van beschermde soorten af op de betreffende soorten
- Overleg bij baggerwerkzaamheden met een ecologisch deskundige hoe het gevoerde beheer moet worden afgestemd op (abiotische factoren van) beschermde plantensoorten
- Geen bagger deponeren op groeiplaatsen